

KONINKLIJKE ACADEMIE
VOOR GENEESKUNDE VAN BELGIË

Paleis der Academiën
HERTOGSSTRAAT 1 – 1000 BRUSSEL
Tel. 02/550 23 00 Fax 02/550 23 13
E-mail: academiegeneeskunde@vlaanderen.be
Website: www.academiegeneeskunde.be

ADVIES

van 22 februari 2003 over het nut van opsporingscampagnes van borstkanker via mammografie*

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België en de Académie royale de Médecine de Belgique hebben het volgende advies uitgebracht aangaande de mogelijkheid tot het in België organiseren van campagnes van borstkankerscreening via mammografie:

- Borstkanker is en blijft in België een ernstig gezondheidsprobleem, zowel door zijn veelvuldig voorkomen, de ermee gepaard gaande morbiditeit en mortaliteit als door zijn weerslag op de vrouw, haar omgeving en de maatschappij.
- De huidige kennis van borstkanker laat momenteel nog niet toe een primaire preventie in het vooruitzicht te stellen.
- Over de doeltreffendheid van de screening naar borstkankergezwellen door mammografie alleen lopen de meningen sterk uiteen: sommige studies tonen aan dat ze de sterfte door borstkanker in de bestudeerde populaties vermindert, andere komen niet tot ditzelfde besluit. De resultaten hangen af van een hele reeks factoren die op hun beurt beïnvloed worden door culturele invloeden en door de wijze waarop de gezondheidszorg georganiseerd wordt door de gemeenschappen. Aan de hand van deze resultaten werd in meerdere Europese staten een systematische screening naar borstkanker via mammografie georganiseerd. Onlangs werd deze benadering echter door wetenschappers opnieuw in vraag gesteld op basis van de resultaten van systematische overzichten van meta-analyses en niet op basis van nieuwe studies. Het debat daarover blijft zeer belangrijk.
- Screeningsprogramma's door middel van mammografie bij vrouwen tussen 50 en 69 jaar, georganiseerd op basis van protocolakkoorden tussen de gemeenschappen en de federale overheid, dienen aangemoedigd te worden, ermee rekening houdend dat deze screening dient voorbehouden te worden voor asymptomatische vrouwen. Men mag betreuren dat deze borstkankerscreening door mammografie losgekoppeld werd van het globale preventieve gynaecologisch onderzoek.
- Een diepgaande evaluatie door een bevoegd wetenschappelijk comité, bestaande uit alle betrokken partijen (algemeen geneesheren, radiologen, patholoog-anatomen, gynaecologen, senologen, epidemiologen, en vertegenwoordigers van de doelgroep van deze screening, ...) zal georganiseerd moeten worden. Deze evaluatie houdt de oprichting in van een federaal register van de borstpathologieën. Het ware wenselijk het comité samen te stellen in overleg met de Koninklijke Academiën voor Geneeskunde. Het comité dient zich als allereerste doel te stellen de evaluatie van de in het programma gebruikte procedure en de regelmatige beoordeling van het effect van het programma voor wat betreft de kosten-batenverhouding. Dit houdt in dat alle informatie die nodig is om de bruikbaarheid, de veiligheid en de impact op de gezondheid te beoordelen, op een betrouwbare manier moet kunnen verzameld worden. Dit veronderstelt de verzameling van geactualiseerde en betrouwbare gegevens over de deelname aan het programma en zijn psychologische impact, een zorgvuldig verslag over de geïnvesteerde middelen, gegevens over de kwaliteitscontrole op de verschillende niveaus van de campagne, en zeker over de resultaten betreffende de incidentie, de morbiditeit en de mortaliteit te wijten aan borstkanker in al zijn facetten in de doelgroep.

---

* Het advies werd voorbereid door een gemeenschappelijke commissie, bestaande uit de collegae J. Lauweryns, A. De Schryver, F.A. Van Assche, G. De Backer en I. Vergote voor de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, uit de collegae D. Balerieux, L. Jeanmart, J. Boniver en J.-M. Foidart voor de Académie royale de Médecine de Belgique, en uit de consulenten M.-C. Closon, A. Grivegnée, A. Colin, P. Auttier, M. L'Hermitte, S. Levi en A. Vandenbroucke.

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België keurde het advies goed ter vergadering van 22 februari 2003.
Publicatie: Jaarboek en Verslagen van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, 65 (2003), pp. 165-166.

- Screeningsprogramma's moeten zodanig georganiseerd worden dat zowel de deelnemers aan de screening als de verzorgende artsen duidelijk geïnformeerd worden over de draagwijdte en de beperkingen van de gebruikte methode.
- De symptomatische vrouwen en deze met een hoog risico dienen voor een multidisciplinair onderzoek (klinisch, mammografisch, echografisch,...) onmiddellijk verwezen te worden naar een arts, onderlegd in de senologie.
- Bovenop de organisatie van screeningsprogramma's zouden geïntegreerde centra voor senologie opgericht en erkend moeten worden voor de opvang van symptomatische of risicolopende vrouwen en van hen wier mammografie positief is.